

gennemført. Da hovedstadsrådet betegner en nydannelse i dansk lokalforvaltning, finder regeringen det imidlertid rimeligt, at de punkter i hovedstadsreformen, hvorom der således har hersket principiel uenighed, tages op til fornyet overvejelse, når de fornødne praktiske erfaringer er indhøstet.

Baggrunden for en reform af hovedstadsområdet administrative struktur.

Ved den som led i kommunalreformen pr. 1. april 1970 gennemførte almindelige inddelingsreform, hvorved samtlige kommuneopdelte bysamfund uden for hovedstaden blev sammenlagt, blev der for disse bysamfund tilvejebragt et rationelt grundlag for varetagelsen af de kommunale opgaver. Samtidig blev det sikret, at planlægningen og tilrettelæggelsen af den fremtidige byudvikling kunne ske efter en samlet vurdering af den ønskelige befolknings- og erhvervsudvikling i byområdet under ét. Ved sammenlægningen af de administrativt opdelte bysamfund opnåedes endvidere, at de indbyrdes meget forskellige kommunale skattetryk inden for byområdernes enkelte dele blev fuldstændig udjævnet.

Et tilsvarende fælles grundlag for varetagelsen af de kommunale opgaver og for udskrivningen af de hertil fornødne skatter er derimod ikke tilvejebragt for det københavnske bysamfund, idet Københavns og Frederiksberg kommuner og Københavns amtsrådsreds blev holdt udenfor den almindelige inddelingsreform. Når disse områder ikke blev inddraget under inddelingsreformen, var det imidlertid ikke, fordi den eksisterende opdeling i kommuner og amtskommuner havde været uden problemer. Tværtimod var det allerede tidligt erkendt, at den kommunale inddeling i hovedstadsområdet medførte koordinationsvanskeligheder m. m., der endog var af en ganske særlig størrelsesorden som følge af bysamfundets udstrækning og stærke befolkningskoncentration. Man fandt det imidlertid ikke på forhånd givet, at princippet om én by — én kommune umiddelbart burde finde anvendelse, og derfor blev de nævnte områder i første omgang undtaget fra inddelingsreformen.

Problemerne som følge af den administrative struktur er stadig øget, efterhånden som byudviklingen med udgangspunkt i det gamle københavnske bysamfund har bredt sig ud over området. Denne udvikling har givet anledning til, at der såvel med staten som initiativtager som på foranledning af områdets kommuner og amtskommuner i den sidste menneskealder er udfoldet adskillige bestræbelser for at nå frem til en administrativ nyordning

for det københavnske bysamfund. De hidtidige forsøg er imidlertid alle endt resultatløse, senest er på initiativ af områdets fem sekundærkommuner i 1967-69 iværksat udvalgsarbejde. På den baggrund nedsatte den tidligere regering i 1970 et *hovedstadsreformudvalg* med den opgave at tilvejebringe et grundlag for samt forslag til en reform for hovedstadsområdet.

Udvalget afgav betænkning i april 1971 og fremkom heri med et forslag til en administrativ reform for hovedstadsområdet. På grundlag af en omfattende undersøgelse af de kommunale forhold m. v., hvorom der er redegjort i betænkningen „Hovedstadsområdet. Befolkning, opgaver, økonomi“, fastslog udvalget, at en reform geografisk måtte omfatte Københavns og Frederiksberg kommuner og Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner. Udvalgets undersøgelse havde vist, at der inden for et således afgrænset område i det store og hele eksisterer de samme problemer, som havde foreligget for landets øvrige bysamfund, der administrativt havde været delt mellem flere kommuner. Dette gjaldt især det udtalte behov for en for hele bysamfundet fælles planlægning, der under hensyntagen til områdets fremtidige udvikling nødvendigvis måtte omfatte samtlige fem sekundærkommuner. Udvalget tog dog samtidig klart afstand fra tanken om at anvende kommunalreformens princip om én by — én kommune, der ville føre til dannelse af én hele området omfattende kommune og betyde en næsten total prisgivelse af det lokale selvstyre.

Ud fra disse forudsætninger, hvorom der var enighed i udvalget, foreslog et flertal af udvalgets medlemmer, at der som en overbygning over de eksisterende amtskommuner og kommuner etableres et indirekte valgt fællesorgan, udgået af de sekundærkommunale råd, et hovedstadsråd. Dette hovedstadsråd skulle efter nærmere af udvalget foreslåede regler varetage de fælles opgaver for området: regionplanlægning, trafik, hovedkloakering og rensningsanlæg, vandindvinding samt sygehusplanlægning. Hovedstadsrådet skulle have adgang til selvstændig skatteudskrivning til finansiering af udgifterne ved de fælles opgaver, herunder en særlig udviklingsstøtte til områdets kommuner. Endvidere foreslog hovedstadsreformudvalget, at der skulle gennemføres en særlig udligning såvel mellem områdets kommuner som mellem områdets sekundærkommuner, samt at der skulle foretages en begrænset reform af den kommunale inddeling i Københavns amtsrådsreds bl. a. med henblik på at skabe grundlag for en så vidt mulig ensartet kommunal service i den storbyprægede indre del af hovedstadsområdet.